

Unga. Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Nivi Olsen – Forskningsenheden i Departementet

Forskningsråds rapport

I følge Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler § 3, opretter Naalakkersuisut Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit (Grønlands Forskningsråd), det nationale uafhængige forvaltningsorgan for forskningsrådgivning, bevilling af forskningsmidler og forskningsformidling.

Forskningsrådets strategi

Grønlands Forskningsråd ser det som sit grundlæggende formål at sikre det bedst mulige videns grundlag for udviklingen af det grønlandske samfund.

Forskningsrådets strategiske mål og vision er at konsolidere dets funktioner, at sikre en tættere dialog mellem forskningsmiljøet og den grønlandske offentlighed, samt at medvirke til at offentlig forskning i Grønland nærmer sig 1 % af BNP.

Forskningsrådets opgaver kan opdeles i 3 hovedfunktioner:

- 1) Rådgivning til offentligheden, erhvervslivet og det politiske system om resultater af gennemført forskning, omfanget og arten af igangværende planlagt forskning samt behovet for fremtidig forskning af relevans for udviklingen og forståelsen af det grønlandske samfund og dets naturgivne, kulturelle og politiske rammebetingelser
- 2) Finansiering af forskning og forskeruddannelse i Grønland gennem uddeling af offentlige midler. Rådet kan også medvirke til uddeling af midler fra andre kilder, og kan søge at identificere og stimulere andre kilder til finansiering af forskning i Grønland eller om emner af relevans for Grønland.
- 3) Skabe fora for dialog mellem forskere, offentligheden og erhvervslivet. Medvirke til at formidle forskningens resultater og perspektivere betydningen af disse resultater for det grønlandske samfund.

Rådet ser det som sin opgave at servicere offentligheden både reaktivt gennem besvarelse af henvendelser fra det politiske system og fra den offentlige forvaltning eller proaktivt ved selv at gøre opmærksom på emner, som Rådet gennem sin indsigt i international forskning mener, er relevante for Grønland.

Rådets forskningsfinansierende rolle

Ved uddeling af den generelle offentlige forskningspulje vil rådet agere reaktivt og benytte sig af åbne opslag, hvor alle forskningsfelter er prioriteret lige. Rådet støtter gennem sin generelle forskningspulje kun egentlig forskning. Aktiviteter der som deres primære mål har at understøtte offentlig forvaltning eller kommercielle formål finansieres ikke af rådets forskningspulje. Rådet kan søge at tilvejebringe offentlige eller andre midler til øremærkede puljer til løsning af specifikke forskningsopgaver eller opgaver som knytter sig til forskning. Sådanne puljer vil typisk fordeles gennem opslag som definerer specifikke forskningsfelter, og som kan søges af alle med forskningskvalifikationer inden for disse felter.

Rådets prioritering ved uddeling af forskningsmidler baserer sig på to kriterier;

- 1) Excellens
- 2) Relevans for det grønlandske samfund

Det er Rådets opgave at vægte disse to kriterier, og Rådet er sig bevidst at sådanne vægtninger altid vil rumme elementer af subjektivitet.

Rådet sikrer gennem sin forretningsorden fair og upartisk rådgivning og forvaltning af de midler, Rådet forvalter.

International forskning. Rådet har identificeret et stort behov for kobling mellem international forskning, grønlandske forskningsinstitutioner og den grønlandske offentlighed. Rådet kan gennem sit sekretariat virke som forbindelsesled mellem internationale forskere og samfundet.

Rådet vil søge at oprette en rekrutteringsfunktion som kan formidle kontakt mellem internationale forskningsprojekter og grønlændere, som ønsker lønnet eller ulønnet deltagelse i forskningsprojekter, enten som trainees eller som forskningsassistenter.

Database. Rådet vil arbejde for, at der opbygges en fælles database vedrørende al forskning der finder sted i Grønland eller omhandler Grønland. Denne bør omhandle al offentlig grønlandsk forskning og alle internationale og danske aktiviteter, der har Grønland som forskningsfelt.

Rådets finansiering

Rådets virksomhed finansieres gennem tilskud fra landskassen. Finanslovsforslaget fra 2014 lå forskningsbevillingen fra Naalakkersuisut på 2.032 mio. kr. Hovedkontoen for forskning blev forhøjet med 1,0 mio. kr. til driften af det nyoprettede Grønlands Forskningsråd, Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit.

Rådets sammensætning og konstituering

Efter Naalakkersuisuts møde d. 31. marts 2014 blev medlemmer til Grønlands Forskningsråd udpeget. Rådets medlemmer udpeges for 3 år ad gangen og består indenfor perioden 1. April 2014 – 31. Marts 2017 af følgende personer:

Siulittaasoq / Formand:

- Minik Rosing, Professor Geologisk Museum, Københavns Universitet.

Ilaasortat / Medlemmer:

- Carl Egede Bøggild, Professor ARTEK / Danmarks Tekniske Universitet
- Ole Geertz-Hansen, Ph.D. Pinngortitaleriffik.
- Gert Mulvad, Distriktslæge Peqqissaanermik Ilisimatusarfik.
- Ellen Lerch Høj Arnskjold, Konsulent Kalaallit Nunaanni Sulititsisut Kattuffiat.
- Gitte Trondheim, Ph.D., Lektor Ilisimatusarfik.
- Pauline Knudsen, Museumsinspektør Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu.
- Dorthe Petersen, Civilingeniør, ASIAQ

Forskningsrådets første møde i foråret 2014

Forskningsrådets konstituerende møde blev afholdt d. 29. maj 2014 i Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke (herefter forkortet IKIIN) i Nuuk. Til stede var daværende minister for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Nick Nielsen som indledte mødet med en velkomst til alle deltagere.

Ansøgninger til Forskningsfremme.

På mødet blev ansøgninger til støtte om Forskningsfremme behandlet. Der blev søgt et samlet beløb på **1.883.869 kr.** fordelt på 22 ansøgninger.

Der blev uddelt forskningsmidler til lidt under bevillingsrammen på 500.000¹kr.

Forskningsrådet anser forskning som deres naturlige første prioritet, og på baggrund af de begrænsede midler i forskningspuljen blev 10 ud af de 22 ansøgere indstillet til støtte. Heraf udgjorde Naturvidenskabelige projekter størstedelen.

Foruden behandling af ansøgninger blev Rådets forretningsorden, fremtidige opgaver samt drøftelse og afholdelse af seminar vedrørende Rådets virke planlagt afholdt i efteråret 2014, diskuteret.

Fastlæggelse af budget iht. Finansloven og oprettelse af sekretariatsfunktion, blev også drøftet.

Ph.d.-og post.doc-stipendier

Naturinstituttet administrerer bevillinger fra både dansk og grønlandsk side til ph.d.-post.doc stipendier. Til uddeling i 2014 var der en ramme på 8.019.848 kr. Efter ansøgningsfristens udløb i April i 2014, var der indkommet 18 ansøgninger til ph.d-stipendie og 5 ansøgninger til post.doc stipendie.

I begyndelsen af september, 3. september 2014 blev ansøgningerne på et møde mellem Naturinstituttet, Forskningsrådet og Forskningsenheden i Selvstyret behandlet, hvor 3 ph.d-stipendier blev godkendt til støtte, og 1 post.doc for et samlet beløb på 7.178.312 kr.

Forskningsrådets andet møde i efteråret 2014 – Seminar

Forskningsrådet indledte deres andet møde i november 2014 med, at afholde et seminar.

På mødet deltog repræsentanter fra Grønlands Forskningsråd, gæster med Forskningsrådsformanden fra Færøerne, General Director fra The Icelandic Center for Research, en seniorrådgiver og en socialrådgiver fra Norges Forskningsråd.

Der var ligeledes deltagelse fra IKIIN ved 2 forskningskoordinatorer og en jurist.

Formålet med at invitere gæster fra norden har været at få gode råd og input fra gæsterne til, hvordan Grønlands Forskningsråd (herefter forkortet GF) kan og bør administreres fremover, og hvilken rolle GF skal have i samfundet.

Formålet med seminaret var, at

1. Diskutere Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler,
2. Skabe rammer om Rådets fremtidige arbejde iht. Lovens målsætninger.

¹ Se vedhæftede budget

Seminaret blev afholdt i et åbent forum hvor forskellige emner blev berørt og diskuteret. Under seminaret fremgik en generel enighed om, at der bliver udvist åbenhed og gennemsigtighed omkring rådet for således at sikre offentlighedens tillid til rådet og måden hvorpå dets midler bliver uddelt.

Afgrænsning af forskningsområderne i Grønland var et andet område som blev drøftet. For at få en optimal afgrænsning af GF's rolle, og for at skabe klarhed over hvilke forskningsområder GF skal fokusere på, har GF i samarbejde med IKIIN kontakten de øvrige departementer i Selvstyret for at få et bedre overblik over hvilke områder der forskes i Grønland.

I den forbindelse opstod ideen om at organisere og samle viden om forskning i Grønland i en database administreret af GF.

Finansieringen og prioriteringen af forskning i Grønland er begrænset i forhold til de lande Grønland plejer at sammenligne sig med. Det samme kan siges om de grønlandske private virksomheders investering i forskningen.

Under seminaret var der grundlæggende enighed blandt deltagerne om, at øget involvering fra det private erhvervsliv har sine fordele. Samtidig konkluderede man også, at man indenfor uddannelsesområdet må gøre en indsats for at øge antallet af veluddannede kandidater, som efterfølgende kan ansættes i det private.

Blandt andre emner på seminaret var:

- Fokus på at tiltrække udenlandske forskere til Grønland for dermed, at højne niveauet på forskningsområdet
- Redegøre for hvor mange penge der er til rådighed til forskning i Grønland, og hvilke forskningsområder man vil prioritere
- GF's virksomhed – bedre kommunikation med udenlandske forskere med henblik på at opnå og indgå internationale forskningsalliancer.
- GF's rolle som rådgiver for IKIIN.

Ansøgninger til Forskningsfremme.

Ligeledes blev ansøgninger til støtte for forskningsfremme behandlet på mødet i november 2014. 24 ansøgere ansøgte for et samlet beløb på **1.801.571,66 kr.** Bevillingsrammens samlede beløb på 500.000 kr. blev uddelt, og man valgte endvidere at supplere med støtte fra Tips- og Lotto-midlerne².

Ligesom ved forårets bevilling, udgjorde naturvidenskab den største del, efterfulgt af samfundsvidenskab.

Bemærkninger til årsbudget

Årsbudgettet er udarbejdet i samarbejde med Økonomi, Jura, Personaleafdelingen i Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke. Det er første gang der laves et årsbudget siden GF's etablering i foråret 2014. Det har været en udfordring at adskille det nye forskningssekretariat fra forskningsenheden i Departementet m.h.t. kontering og søgen efter bogføringer, fakturaer m.v., men ved udgangen af 2015 skulle udarbejdelsen af årsbudgettet gerne forenkles væsentligt i forbindelse med, at vi får fastlagt den mest hensigtsmæssige procedure.

² Se vedhæftede budget

De angivne bevillingstal for Forskningsfremme, som fremgår i årsbudgettet, er vi nået frem til ved at se på kontoudtog, bilag og bevillingsskrivelser.

1

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta,
Med venlig hilsen,

Forskningssekretariatet,
Steen Jeppson